

**РІВНЕНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Рівненського обласного
інституту післядипломної
педагогічної освіти

12 березня 2026 року № 64-од

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів загальної середньої освіти
«ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ (ХІМІЯ)
У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ»

Рівне – 2026

Розробники: Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Скоропляс С.В., заступник директора з адміністрування та розвитку; Нестерук Г.О., старший викладач кафедри методики викладання і змісту освіти).

Напрямок підвищення кваліфікації: оцінювання навчальних досягнень учнів у Новій українській школі з відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904).

Термін дії програми: з 12.03.2026 до 12.03.2031 року.

Рецензенти:

Шагієва Раїса, завідувач лабораторії природничо-математичної освіти та технологій, старший викладач кафедри методики викладання і змісту освіти Рівненського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Хмеляр Інеса, доцент, кандидат педагогічних наук, професор кафедри хіміко-фармацевтичних дисциплін КЗВО Рівненська медична академія.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Актуальність програми підвищення кваліфікації вчителів хімії закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) зумовлена сучасними пріоритетами державної освітньої політики, процесами реформування загальної середньої освіти та впровадженням Концепції «Нова українська школа», що орієнтує освітній процес на формування ключових і предметних компетентностей у реальних життєвих ситуаціях.

Упровадження нового Державного стандарту базового середнього освіти (далі – ДСБСО) актуалізує потребу в оновленні змісту та методики навчання хімії на засадах компетентісного, особистісно орієнтованого, діяльнісного, інтегративного та STEM-орієнтованого підходів. Сучасний курс хімії має забезпечувати не лише засвоєння системи теоретичних знань, а й формування природничо-наукової грамотності, екологічної свідомості, навичок безпечного поводження з речовинами, здатності аналізувати хімічні явища та процеси з позицій сталого розвитку суспільства. Це вимагає від вчителя володіння сучасними освітніми технологіями, цифровими інструментами, методиками організації дослідницької та проєктної діяльності.

Практика функціонування ЗЗСО засвідчує наявність суперечностей між традиційною моделлю викладання хімії, орієнтованою переважно на репродуктивне відтворення знань та виконання алгоритмічних завдань, та сучасними вимогами до формування компетентностей, розвитку дослідницьких умінь та наукового мислення. Подолання цих суперечностей вимагає цілеспрямованої підготовки вчителів до реалізації нової моделі оцінювання результатів навчання здобувачів освіти на уроках, використання практико орієнтованих завдань, кейсів, експериментів.

Актуальність програми також зумовлена необхідністю врахування міжнародного досвіду забезпечення якості природничої освіти, зокрема результатів міжнародних порівняльних досліджень PISA та TIMSS, які акцентують увагу на здатності здобувачів освіти інтерпретувати дані, планувати експеримент, робити обґрунтовані висновки та застосовувати наукові знання для розв'язання практичних проблем.

Програма є актуальною також у зв'язку з розширенням академічної автономії ЗЗСО, необхідністю розроблення ефективних модельних та авторських навчальних програм, забезпеченням якісної організації безпечного хімічного експерименту в умовах обмежених ресурсів, а також впровадженням інклюзивного навчання та адаптації освітнього процесу з хімії до потреб здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

Отже, реалізація програми спрямована на професійний розвиток учителів хімії як фахівців нової генерації, здатних проєктувати й реалізовувати сучасний освітній процес відповідно до вимог НУШ, забезпечувати формування предметної та ключових компетентностей здобувачів освіти, створювати безпечне, мотивувальне та науково обґрунтоване освітнє середовище, що відповідає сучасним викликам, нормативним вимогам і стратегічним цілям розвитку базової середньої освіти в Україні.

Цільова група: вчителі хімії ЗЗСО, які забезпечують реалізацію ДСБСО в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання).

Обсяг (тривалість): 15 годин / 0,5 кредиту ЄКТС.

Особливості реалізації програми: програма реалізується на засадах гнучкості, варіативності та практичної спрямованості. До реалізації програми залучаються фахівці, які мають відповідну професійну підготовку та практичний досвід у сфері базової середньої освіти, а також тренери-педагоги, які пройшли навчання для здійснення комплексу заходів з підвищення кваліфікації вчителів закладів освіти, які забезпечуватимуть реалізацію ДСБСО в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання).

Форма підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей учителів хімії ЗЗСО щодо проєктування та здійснення сучасного, компетентнісно орієнтованого оцінювання результатів навчання відповідно до вимог ДСБСО з урахуванням специфіки предмета «Хімія» та інтегрованих курсів природничої освітньої галузі; розроблення дослідницьких завдань та підсумкових робіт із чіткими критеріями оцінювання; забезпечення розвитку у здобувачів освіти здатності до самооцінювання, взаємооцінювання та рефлексії; врахування особливостей оцінювання на різних етапах уроку, зокрема під час організації хімічного експерименту; адаптація інструментів оцінювання для учнів з особливими освітніми потребами; ефективне застосування цифрових інструментів і платформ для оцінювання в очному, дистанційному та змішаному форматах.

Завдання підвищення кваліфікації:

сформувані в учителів хімії розуміння сутності складових системи оцінювання результатів навчання здобувачів освіти (принципи, види, форми, методи та інструменти, загальні критерії, правила і процедури) та особливостей її застосування в контексті компетентнісної освіти;

удосконалити практичні навички застосування формульованого оцінювання під час вивчення хімії з метою відстеження індивідуального навчального поступу учнів, підтримки їх пізнавальної активності, розвитку вмінь самооцінювання, взаємооцінювання та рефлексії результатів навчально-дослідницької діяльності;

розвинути вміння проєктувати компетентнісно орієнтовані, розрахункові, експериментальні та практико-зорієнтовані завдання з хімії з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями, розробляти підсумкові роботи та чіткі, прозорі критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності (лабораторні дослідження, навчальні дослідження, домашні дослідження);

розвинути здатність здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання з хімії на різних структурних етапах уроку, зокрема під час організації

та проведення хімічного експерименту, а також забезпечувати адаптацію та модифікацію процедур оцінювання для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

удосконалити вміння використовувати цифрові інструменти та онлайн-платформи для створення тестових та інтерактивних завдань, організації зворотного зв'язку, здійснення моніторингу, аналізу та фіксації результатів навчання в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання;

сприяти розвитку здатності інтегрувати підходи та інструменти міжнародних досліджень якості освіти (PISA, TIMSS) у практику оцінювання з хімії з метою формування природничо-наукової компетентності та підвищення якості освітнього процесу.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: предметно-методична (А 2), інформаційно-цифрова (А 3); прогностична (Г 1), оцінювально-аналітична (Г 3), відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

сформувати в учителів хімії системні знання про складові системи оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з хімії (принципи, види, форми, методи, інструменти, критерії оцінювання) та особливості їх застосування в умовах компетентнісно орієнтованого навчання природничих предметів;

поглибити розуміння механізмів формування в учнів здатності до самооцінювання, взаємооцінювання та навчальної рефлексії під час вивчення хімії, зокрема у процесі виконання навчальних досліджень;

удосконалити вміння розробляти компетентнісно орієнтовані диференційовані завдання з хімії різних когнітивних рівнів відповідно до таксономії Блума, підсумкових робіт, чітких і зрозумілих критеріїв оцінювання різних видів діяльності й форм навчальної взаємодії;

розвинути здатність планувати та реалізовувати різні типи навчальних зайняття з хімії з ефективним використанням формувального оцінювання на всіх етапах уроку, забезпечуючи педагогічну підтримку здобувачів освіти;

сформувати навички використання сучасних цифрових інструментів та освітніх платформ для організації оцінювання результатів навчання з хімії, проведення моніторингу навчальних досягнень, аналізу даних та забезпечення якісної зворотної зв'язку в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання;

інтегрування методологічних підходів міжнародних досліджень PISA та TIMSS у практику проектування системи компетентнісного оцінювання результатів навчання для підвищення якості освіти.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності, справедливості, прозорості та відповідності меті й очікуваним результатам

навчання. Оцінювання спрямоване на визначення рівня набуття компетентностей, включно зі здатністю застосовувати знання на практиці, приймати педагогічні рішення, аналізувати власний досвід, здійснювати професійну рефлексію та презентувати результати роботи. Підтвердження результатів навчання відбувається за умови проходження слухачем від 70% до 100% обсягу програми, що передбачає виконання всіх обов'язкових навчальних завдань та активну участь у заняттях.

Для оцінювання результатів навчання використовуються такі інструменти:
тестові завдання для перевірки теоретичних знань за темами модулів програми;

практичні завдання, що передбачають моделювання професійних ситуацій, розроблення компетентнісних диференційованих завдань і критеріїв їх оцінювання, власних інструментів оцінювання результатів навчання та роботу в цифрових сервісах, на онлайн-платформах.

Підсумковий рівень навчальних досягнень слухачів визначається за такими критеріями:

виконання тестових завдань із результатом від 70% до 100% правильних відповідей;

актуальність, інноваційність, практична цінність та методична обґрунтованість виконаних практичних завдань, кейсів і мініпроектів;

рівень рефлексивності та професійної активності, що проявляється у здатності до самооцінювання, усвідомленні власного професійного зростання та готовності до впровадження змін у професійну діяльність.

Документ що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат відповідно до встановленого зразка обсягом 15 годин / 0,5 кредитів ЄКТС.

Вартість: 750 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено розвиток професійних компетентностей учителів хімії щодо особливостей оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з хімії в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» під час проведення інтерактивних лекцій, практичних і самостійних занять.

Особливістю практичних занять є спрямованість на формування та вдосконалення вмінь проєктування компетентнісно орієнтованого навчання хімії відповідно до вимог Державного стандарту базового середнього освіти, розроблення та застосування інструментів оцінювання результатів навчання з хімії, зокрема формувального оцінювання, адаптації освітніх завдань для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. У процесі виконання практичних завдань учителі хімії відпрацьовують навички інтеграції ключових компетентностей, наскрізних умінь і ціннісних орієнтацій у зміст уроків хімії, аналізу педагогічних ситуацій, професійної рефлексії та планування індивідуальної траєкторії професійного розвитку.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу над розробленням компетентнісно диференційованого завдання та критеріїв його оцінювання.

Підсумкові заходи передбачають складання підсумкового тесту з метою перевірки рівня засвоєння змісту програми та набуття практичних умінь щодо їх застосування на практиці.

Зміст програми складається з 2 модулів та 7 взаємопов'язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту програми, складає 15 год. З них: 3 год – лекційні заняття, 8 год – практична робота, 2 год – самостійна робота, 2 год – контрольні заходи.

Назва навчальних тем	Форма навчання				Усього
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	
МОДУЛЬ 1. Теоретико-нормативні основи системи оцінювання результатів навчання в базовій середній освіті					
Тема 1.1. Система оцінювання результатів навчання здобувачів освіти: складові та сучасні підходи	1		1		2
Тема 1.2. Формувальне оцінювання результатів навчання учнів у процесі вивчення хімії: педагогічні техніки, методи та інструменти		2			2
Тема 1.3. Поточне та підсумкове оцінювання		2			2

результатів навчання з хімії в контексті таксономії освітніх цілей і формування природничо-наукової компетентності здобувачів освіти					
Усього годин за модулем	1	4	1		6
МОДУЛЬ 2. Практичні та інституційні засади оцінювання результатів навчання в базовій середній освіті					
Тема 2.1. Особливості оцінювання навчальних досліджень з хімії, забезпечення безпечного виконання хімічного експерименту та розвитку дослідницьких умінь здобувачів освіти.		1	1		2
Тема 2.2. Міжнародні підходи до оцінювання результатів навчання: досвід досліджень PISA та TIMSS	1				1
Тема 2.3. Особливості оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами з хімії в умовах інклюзивного навчання, адаптація завдань і методів оцінювання	1	1			2
Тема 2.4. Використання інструментів самооцінювання та взаємооцінювання на уроках хімії		2			2
Разом за модулем	2	4	1		7
Підсумкові заходи				2	2
Усього	3	8	2	2	15

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Теоретико-нормативні основи системи оцінювання результатів навчання в базовій середній освіті

Тема 1.1. Система оцінювання результатів навчання здобувачів освіти: складові та сучасні підходи.

Оцінювання та оцінка. Система оцінювання здобувачів освіти та її складові. Принципи оцінювання. Вимоги законодавства щодо академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, механізми її забезпечення. Функції, форми та способи оцінювання. Об'єкти оцінювання. Основні види оцінювання: формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне), державна підсумкова атестація. Критерії, правила, процедури та шкали оцінювання.

Сучасні підходи до оцінювання в НУШ: критеріальний, діяльнісний та особистісно орієнтований підхід. Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання здобувачів базової середньої освіти. Свідоцтво досягнень.

Застосування моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання.

Тема 1.2. Формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів у процесі вивчення хімії: педагогічні техніки, методи та інструменти.

Мета та сутність формувального оцінювання як процесу систематичного збирання, аналізу та використання інформації про результати навчання учнів під час вивчення хімії. Формувальне оцінювання як інструмент підтримки індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти та підвищення якості предметної підготовки Нова українська школа.

Навчальні цілі та критерії успіху на уроках хімії, особливості їх визначення та формулювання з урахуванням очікуваних результатів навчання, компетентнісного підходу та специфіки хімічного експерименту. Узгодження цілей, видів діяльності та способів оцінювання.

Зворотній зв'язок як ключовий елемент формувального оцінювання. Методи отримання учителем інформації щодо сприймання та розуміння здобувачів освіти навчального матеріалу з хімії (опитування, тести, рефлексивні вправи, спостереження, аналіз наукових досліджень). Форми зворотного зв'язку: усна, письмова, цифрова; їх доцільність та ефективність у різних навчальних ситуаціях.

Інструменти формувального оцінювання (паперові та цифрові), можливості їх використання під час вивчення теоретичного матеріалу, виконання розрахункових завдань, проведення навчальних досліджень.

Оцінювання результатів процесу групових форм діяльності (парної, командної роботи), сприяння розвитку комунікативних умінь, навичок співпраці, уміння аргументовано відстоювати позицію та приймати обґрунтовані рішення.

Тема 1.3. Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання з хімії в контексті таксономії освітніх цілей і формування природничо-наукової компетентності здобувачів освіти.

Практичні підходи та інструменти здійснення поточного та підсумкового оцінювання в умовах Нової української школи. Специфіка організації поточного та семестрового контролю результатів навчання за визначеними групами освітніх досягнень. Види контролю та оцінювання, а також алгоритми їх проведення під час очного, змішаного та дистанційного навчання.

Класифікація тестових онлайн-середовищ за функціональністю, типами завдань, можливістю інтеграції мультимедіа та аналізу результатів. Особливості роботи з тестовим середовищем Classtime. Добір змісту навчального матеріалу з бібліотеки. Створення власних тестових завдань за допомогою вмонтованого конструктора. Форми (формати) тестових запитань. Можливість використання зображень, відео, аудіофайлів, формул у тестових завданнях. Налаштування та проведення сесії. Оцінювання, аналіз та експорт результатів тестування. Можливість вибору гаджетів для проведення тестування для реалізації ДСБСО. Тестові онлайн-середовища для дистанційної підготовки здобувачів освіти до ЗНО (НМТ).

Таксономія навчальних цілей як інструмент для створення критеріїв оцінювання та формулювання завдань. Розгляд класичної таксономії Блума (когнітивна, афективна та психомоторна сфери). Аналіз оновленої версії Л. Андерсона та Д. Кратволя, а також цифрових таксономій для дистанційного навчання. Використання таксономій для формулювання чітких результатів навчання, розроблення систем оцінювання та конструювання навчальних завдань. Роль ієрархії цілей у розвитку критичного мислення та переході від пасивного засвоєння інформації до активної пізнавальної діяльності.

МОДУЛЬ 2. Практичні та інституційні засади оцінювання результатів навчання в базовій середній освіті

Тема 2.1. Особливості оцінювання навчальних досліджень з хімії, забезпечення безпечного виконання хімічного експерименту та розвитку дослідницьких умінь здобувачів освіти.

Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти під час вивчення хімії в умовах компетентісно орієнтованого навчання. Цілі, функції, види, форми, методи та інструменти оцінювання результатів навчання учнів на різних етапах навчального заняття — від мотивації, цілевизначення та

планування діяльності до опрацювання навчального матеріалу, формування практичних умінь та завершальної рефлексії освітнього досвіду.

Оцінювання як безперервний процес, який трансформується залежно від дидактичних завдань кожного структурного етапу навчального заняття: від діагностики готовності та вивчення нового матеріалу до рефлексії отриманого досвіду. Особливості здійснення формувального й поточного оцінювання відповідно до компетентнісної моделі навчання НУШ на кожному структурному етапі навчального заняття. Використання технік зворотного зв'язку, спостереження, оцінювання результатів навчання під час різних форм навчальної взаємодії. Залучення здобувачів освіти до спільного розроблення критеріїв оцінювання окремих видів діяльності відповідно до ДСБСО.

Тема 2.2. Міжнародні підходи до оцінювання результатів навчання: досвід досліджень PISA та TIMSS.

Аналіз міжнародного досвіду оцінювання результатів навчання здобувачів освіти на прикладі міжнародних порівняльних досліджень PISA та TIMSS. Цілі та методологічні засади: оцінювання здатності 15-річних здобувачів освіти застосовувати знання та вміння у реальних життєвих ситуаціях, концентруючись на читанні, математиці та природничих науках (PISA); акцент на знаннях і навичках із математики та природничих наук, порівнюючи навчальні програми та результати в різних країнах (TIMSS). Інструментарій і показники оцінювання, що використовуються в зазначених дослідженнях.

Можливості та особливості використання результатів міжнародних досліджень для вдосконалення національної системи оцінювання результатів навчання, корекції освітніх програм, адаптації сучасних методів оцінювання, реалізації диференційованого підходу в освітньому процесі, впровадження формувального оцінювання результатів навчання та використання його результатів для покращення результатів навчання, планування розвитку освіти на регіональному та національному рівнях і визначення пріоритетів освітньої політики в умовах НУШ.

Тема 2.3. Особливості оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання.

Принципи, підходи, функції, основні методи, організаційні форми та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в умовах реалізації ДСБСО.

Особливості адаптації та модифікації оцінювальних інструментів відповідно до індивідуальних освітніх потреб і можливостей здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

Роль індивідуальної програми розвитку, командного супроводу та партнерської взаємодії в процесі об'єктивного й підтримувального оцінювання результатів навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Портфоліо як інструмент оцінювання результатів навчання дітей із особливими освітніми потребами.

Тема 2.4. Використання інструментів самооцінювання та взаємооцінювання на уроках хімії.

Сучасні підходи до організації самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти на уроках хімії в умовах компетентнісного навчання. Використання інструментів самооцінювання та взаємооцінювання як важливих складових формування оцінювання, що сприяють розвитку відповідності здобувачів освіти за результати власної навчальної діяльності.

Особлива увага приділяється практичному застосуванню чек-листів, оціночних рубрик, шкал оцінювання, технік зворотного зв'язку та інших інструментів педагогічної підтримки навчальної діяльності учнів. Розкривається значення самооцінювання та взаємооцінювання для формування критичного мислення, розвитку комунікативних умінь, навчальної самостійності та підвищення мотивації здобувачів освіти до вивчення хімії.

3.1. Практичне завдання

Практичне завдання. Розроблення компетентнісно орієнтованого завдання з хімії та критеріїв його оцінювання.

Мета: створити завдання, яке дозволяє оцінити не просто відтворення інформації, а здатність застосовувати знання в життєвих ситуаціях, та розробити критерії його оцінювання.

Завдання: сконструуйте завдання, яке містить стимул (контекст, реальна ситуація або проблема), надайте чітку інструкцію, що треба зробити, інструмент оцінювання (рубрика або чек-лист). Визначте, які саме обов'язкові результати навчання будуть перевірені за допомогою цього завдання.

Обсяг практичного завдання – до 1 сторінки А4 (формат Word або pdf).

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Складові системи оцінювання результатів навчання та особливості їх застосування в освітньому процесі під час вивчення хімії на етапі реалізації ДСБСО.

2. Методологічні принципи оцінювання обов'язкових результатів навчання за новим ДСБСО, зокрема в контексті формування галузевих компетентностей.

3. Особливості планування та здійснення поточного оцінювання за групами результатів (ГР) під час навчання хімії; методика фіксації результатів у класному журналі з урахуванням специфіки природничої освітньої галузі.

4. Проектування диференційованих завдань з хімії з урахуванням таксономії освітніх цілей (за когнітивними рівнями) для об'єктивного

оцінювання обов'язкових результатів навчання, що охоплюють споріднені загальні результати галузі.

5. Загальні правила виведення та коригування семестрової оцінки за групами результатів (дослідження природи, робота з інформацією, розв'язання проблем) та алгоритм розрахунку річної оцінки з хімії.

6. Умови формування у здобувачів освіти вміння здійснювати рефлексію власної навчальної діяльності під час виконання хімічного експерименту та розв'язування розрахункових задач.

7. Вітчизняний і зарубіжний досвід оцінювання результатів навчання у природничій освіті (PISA, міжнародні практики STEM-оцінювання).

8. Використання таксономії Блума для розроблення якісних підсумкових та комплексних робіт з хімії або інтегрованих курсів природничого спрямування.

9. Вимоги законодавства щодо академічної доброчесності під час оцінювання (зокрема при написанні лабораторних робіт та захисті проєктів) та механізми її забезпечення.

10. Самоаналіз професійної діяльності «Оцінювання для навчання на уроках хімії»:

- чи цінуються в класі оригінальні гіпотези та дослідницькі ідеї учнів;
- чи розуміють учні очікувані результати навчання та критерії успіху перед початком виконання хімічного дослідження;
- чи готові учні до експериментальних помилок як частини пізнання, чи не лякає їх «неправильний» колір осаду в пробірці;
- чи вміють учні екологічно критикувати висновки однокласників, надавати та отримувати конструктивний зворотний зв'язок;
- чи беруть учні на себе відповідальність за безпеку та результативність власного навчання;
- чи реалізується принцип «Запитай у трьох, перш ніж запитати в мене» для розвитку комунікативних навичок та самостійності при роботі з лабораторним обладнанням;
- чи виступає вчитель фасилітатором, що допомагає кожній групі досягати результатів через точні настанови та якісний фідбек.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Державний стандарт базової середньої освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення 04.11.2025).
2. Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 09 січ. 2019 р. № 17 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30 квіт. 2021 р. № 493). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-19#Text> (дата звернення: 06.11.2025).
3. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16 січ. 2020 р. № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 06.11.2025).
4. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 груд. 2016 р. № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 04.11.2025).
5. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 №2145-УІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2.1.45-19#Text> (дата звернення: 06.11.2025).

Основна література

1. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти / М. В. Бобровський, С. І. Горбачов, О. О. Заплотинська, О. О. Ліннік. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : Державна служба якості освіти, 2021. 350 с. URL: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf (дата звернення: 30.10.2025).
2. Про окремі питання оцінювання результатів навчання : лист Міністерства освіти і науки України від 14 берез. 2025 р. № 1/4895-25. URL: [file:///C:/Users/Admin/Downloads/67d44ec61e945882496290%20\(5\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/67d44ec61e945882496290%20(5).pdf) (дата звернення: 31.10.2025).
3. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів базової середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 02 серп. 2024 р. № 1093. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1093729-24#Text> (дата звернення: 29.10.2025).
4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29 серп. 2024 р. № 1225. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 03.11.2025).

5. Путівник онлайн-курсу «НУШ: базова середня освіта». 2023. 91 с. Модуль 4: Оцінювання. URL: [file:///C:/Users/Admin/Downloads/887%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/887%20(2).pdf) (дата звернення: 03.02.2026).
6. Про затвердження типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 19 лют. 2021 р. № 235 (у редакції наказу МОН України від 09 серп. 2024 р. № 1120). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1120729-24#Text> (дата звернення: 05.11.2025).
7. Оцінювання, що мотивує: формувальне, підсумкове, самостійне / Освіторія. медіа. URL: <https://osvitoria.media/experience/otsinyuvannya-shhomotyvuuye-formuvalne-pidsumkove-samostijne/> (дата звернення: 07.11.2025).
8. Як оцінювати в Новій українській школі: путівник із кожної освітньої галузі / Міністерство освіти і науки України : вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/news/yak-otsiniuvaty-v-novii-ukrainskii-shkoli-putivnyk-iz-kozhnoi-osvitnoi-haluzi> (дата звернення: 03.11.2025).

Додаткова література

1. Академічна доброчесність у середній освіті : методичні рекомендації / Ю. Бреус, Ю. Боловацька, О. Заплотинська. Київ, 2021. 105 с. URL: <https://sqe.gov.ua> (дата звернення: 10.11.2025).
2. Індивідуалізація навчання в умовах змішаної форми організації освітнього процесу у базовій школі : методичний посібник. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 113 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua> (дата звернення: 24.10.2025).
3. Компетентісно орієнтований підхід до оцінювання результатів навчання учнів: приклади завдань регіональних моніторингових досліджень : посібник / І. В. Капустін, Т. М. Голтяй, С. С. Євтушенко, О. О. Мілаш; за заг. ред. Л. Д. Покроєвої. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2025. 254 с.
4. Контроль освітніх результатів учнів ліцею в умовах інтегрованого навчання : методичний посібник / В. Р. Ільченко, К. Ж. Гуз, Т. М. Засєкіна [та ін.]. Київ : КОНВІ ПРИНТ, 2021. 150 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua> (дата звернення: 30.10.2025).
5. Методика здійснення внутрішнього контролю та оцінювання якості освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти : методичні рекомендації / Л. С. Ващенко, С. Г. Головка, А. В. Гривко [та ін.]; за наук. ред. Ю. О. Жука. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 140 с.
6. Особливості оцінювання в НУШ: нормативно-правові акти. URL: <https://drive.google.com/file/d/1FBhJHUdpfR2JknRYU2fyuv-mH6yeeKUF/view> (дата звернення: 31.10.2025).
7. Оцінювання в 5–9 класах НУШ: відповідаємо на запитання / Міністерство освіти і науки України : вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/news/otsiniuvannia-v-59-klasakh-nush-vidpovidaiemo-na-zapytannia> (дата звернення: 03.11.2025).

8. PISA : programme for international student assessment : official website. URL: <https://www.oecd.org/en/about/programmes/pisa.html> (дата звернення: 05.11.2025).

9. Стратегія розвитку освітніх оцінювань в Україні до 2030 року / Український центр оцінювання якості освіти : вебсайт. URL: <https://testportal.gov.ua/strategiya-osvitnih-otsinyuvan-v-ukrayini-do-2030-roku/> (дата звернення: 07.11.2025).

10. Формувальне оцінювання: означення, техніки і інструменти. URL: <https://formativeasua.blogspot.com/> (дата звернення: 23.10.2025).